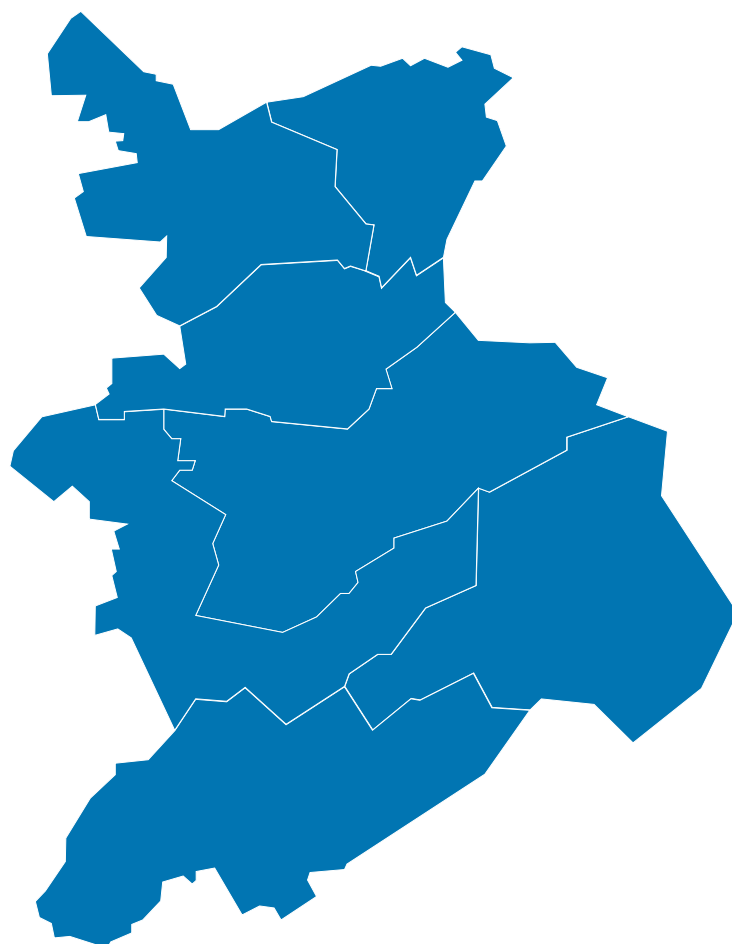

REGIONAAL JAARVERSLAG 2018-2019

Verzuim en voortijdig schoolverlaten

Verzorgd door de medewerkers leerplicht & RMC uit
Achkarspelen, Heerenveen, Ooststellingwerf, Opsterland,
Smallingerland, Tytsjerksteradiel & Weststellingwerf

INHOUD

1

Terugblik op
2018-2019

Pagina 5

2

Basiscijfers
gemeenten

Pagina 12-13

3

Leerplicht

Pagina 15-26

4

RMC

Pagina 27-34

5

Landelijke
telling

Pagina 35

Doelstelling startWijzer

Alle jeugdigen voltooien een opleiding op het hoogst haalbare en meest passende niveau en starten goed voorbereid in onze maatschappij en op de arbeidsmarkt. Hiervoor:

- Is samenwerking op bestuurlijk, beleids- en uitvoerend niveau tot stand gebracht tussen alle betrokken partijen.
- Signaleren scholen en onderwijsinstellingen verzuim en voortijdig schoolverlaten en werken zij samen met leerplicht en RMC-functie om een sluitend systeem van melding en registratie te realiseren.
- Stemmen de diverse betrokken instanties hun inzet en werkzaamheden af om samen de doelgroep terug te leiden naar school, een alternatief traject en/of toe te leiden naar de arbeidsmarkt en/of naar specifieke hulpverlening (sluitende aanpak en sluitend netwerk)
- Regisseert de RMC-functie de aanpak tot kwalificatie en participatie van jeugdigen

Regionaal beleidsuitgangspunt

1. Onderwijs gaat boven werk
2. Werk boven participatie
3. Participatie boven inactiviteit

Wettelijk kader

Ieder kind heeft recht op onderwijs en de plicht om onderwijs te volgen. Daartoe is in 1969 de leerplichtwet vastgesteld. De Leerplichtwet waarborgt dat alle jeugdigen in Nederland aan het onderwijs deelnemen. Het toezicht op het naleven van de Leerplichtwet is opgedragen aan het college van burgemeester en wethouders van gemeenten. In de onderwijswetgeving is op 6 december 2001 een aantal artikelen opgenomen over het voortijdig schoolverlaten en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (hierna: rmc). In 2019 is de wet regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jeugdigen in een kwetsbare positie aangenomen. Het wetsvoorstel beoogt dat alle jeugdigen van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal worden ondersteund in het vinden van een passende plek dankzij een sluitend regionaal vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en arbeid. In deze artikelen is de definitie van voortijdig schoolverlaten, de meldingsplicht van het onderwijs en de verantwoordelijkheden van de gemeente vastgelegd.

- Leerplicht: vanaf 5 jaar tot het schooljaar waarin iemand 16 wordt.
- Kwalificatieplicht: van 16 tot 18 jaar (verplicht tot het volgen van onderwijs tot een startkwalificatie is gehaald).
- Startkwalificatie: een diploma op havo, vwo of mbo 2 niveau of hoger.
- RMC–doelgroep: Jeugdigen van 12 tot 23 jaar, die geen startkwalificatie hebben gehaald, of die onder de doelgroep van ‘jeugdigen in een kwetsbare positie’ vallen.

Het belang van de (regionale) aanpak van verzuim en voortijdig schoolverlaten

Leerlingen die veel verzuimen, lopen een groter risico het onderwijs zonder startkwalificatie te verlaten. Jeugdigen met een startkwalificatie verdubbelen de kans op werk en komen vijf keer minder vaak voor in criminaliteitscijfers. De (noordelijke) arbeidsmarkt verandert en stelt steeds hogere eisen aan werknemers. Jeugdigen die momenteel nog wel ‘zonder diploma aan de bak komen’ lukt dit mogelijk in de toekomst niet meer. Zij zullen dan eerder een beroep doen op de Participatiewet. Daarom is een startkwalificatie voor alle jeugdigen belangrijk.

In de regio De Friese Wouden wordt door de gemeenten en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (rmc), het leerplicht- en rmc-beleid gezamenlijk ontwikkeld en uitgevoerd. Voor elke gemeente geldt immers dat leerlingen onderwijs kunnen volgen in buurgemeenten. De zogeheten schoolgemeente voeren een taak uit voor (ex-) leerlingen uit de omliggende woongemeenten. En dan is het bijzonder handig we een eenduidige werkwijze hanteren. Dit geldt voor zowel de aanpak verzuim, schoolverlaten, jeugdigen in een kwetsbare positie, het verlenen van vrijstellingen als voor het samenwerken met de ketenpartners in het onderwijs, zorg, werk en inkomen.

TERUGBLIK SCHOOLJAAR 2018-2019 EN RESULTATEN ACTIEPLAN 2019

Naast de reguliere werkzaamheden die de medewerkers van startWijzer uitvoeren, vinden er ieder jaar regionaal aanvullende acties/projecten plaats. Deze activiteiten/projecten dragen op verschillende wijze bij aan de doelstelling, om jeugdigen in de regio een goede start te bieden.

Het jaarverslag gaat over het schooljaar 2018-2019, wij beschrijven hier (ook) acties/projecten uit ons actieplan 2019. Deze wordt gezamenlijk met de begroting per kalenderjaar vastgesteld door de colleges van burgemeesters en wethouders van de zeven gemeenten.

Activiteiten/projecten leerplicht

Afspraken Leerplicht, onderwijs & inspectie van onderwijs rondom schorsing/verwijdering/verkortings van onderwijstijd

Op 27 mei 2019 heeft een verdiepend gesprek plaatsgevonden tussen de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaren van startWijzer. Tijdens dit overleg was er een levendige en leerzame uitwisseling van informatie en praktisch toepasbare tips. Een van de belangrijkste onderwerpen was de rol van de leerplichtambtenaren bij het aanvragen van onderwijsverkortings en de adviserende taak die zij daar in kunnen hebben.

Samenwerking leerplicht & GGD (JGZ) rondom zorgwekkend ziekteverzuim

Vanuit GGD, leerplicht en het primair onderwijs was behoefte aan samenwerkingsafspraken rondom de aanpak van ziekteverzuim in het primair onderwijs. De GGD heeft het initiatief genomen om met vertegenwoordigers van leerplicht en het samenwerkingsverband voor primair onderwijs Fryslân een handreiking op te stellen voor het terugdringen van ziekteverzuim in het primair onderwijs. In het school jaar 2018-2019 is een addendum op het handboek Leerplicht Primair onderwijs Fryslân opgesteld. Het addendum zorgt voor een eenduidige provinciale werkwijze omtrent de aanpak ziekteverzuim.

Ontwikkeling algemeen informatieproduct leerplicht

Naar aanleiding van het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst startWijzer is een nieuwe logo en huisstijl ontwikkeld. In 2019 is een begin gemaakt met het aanpassen van oude informatieproducten en het ontwikkelen van nieuwe producten. Het doel is om in 2020 alle informatieproducten over leerplicht, jongeren in een kwetsbare positie, kwalificatie en rmc aan te passen naar en te voorzien van de nieuwe huisstijl en logo van startWijzer.

Activiteiten/projecten rmc

Activiteiten en projecten uit het regionaal programma 'vervolgaanpak voortijdig schoolverlaten en jeugdigen in een kwetsbare positie 2017-2020'

Voor de periode 2017-2020 zijn vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap extra middelen beschikbaar gesteld om de aanpak van voortijdig schoolverlaten te versterken. Daarnaast zijn deze middelen bedoeld om jeugdigen in een kwetsbare positie tijdens en na hun overstap naar dagbesteding, werk of vervolgonderwijs te volgen. Dit betreft jeugdigen die een overstap maken vanuit vmbo basisberoeps/leerwegondersteunend, praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, entreeonderwijs en de Internationale Schakelklas (ISK).

Het regionale programma is in 2016 vastgesteld door de betrokken gemeenten en onderwijsinstellingen. De middelen worden ingezet voor activiteiten die onder 3 programmalijnen vallen: Stay in school, Take the next step en Back to school. Onderstaand lichten wij de 3 programmalijnen in 2018-2019 toe.

In 2019 zijn binnen het voortgezet onderwijs een vijftal projecten gestart.

1. OPDC.

Binnen het OPDC worden tijdelijke individuele trajecten aangeboden voor jeugdigen die tijdelijk niet meer op school passend onderwijs kunnen krijgen. De trajecten zijn gericht op terugkeer naar de eigen school. Vanuit Stay in school wordt €140,- per week per leerling bijgedragen.

2. Trajectbegeleiding en time-out-voorzieningen op scholen voor voortgezet onderwijs.

In 2019 hebben vier scholen voor voortgezet onderwijs de ontwikkelsubsidie aangevraagd. Elke school heeft op zijn eigen manier vormgegeven aan de time-out en trajectvoorziening. De vier scholen zijn het Linde College Wolvega, Gomarus Drachten, Liudger Burgum en Lauwerscollege Buitenpost. Ze hebben na de ontwikkelfase alle vier definitief besloten tot invoering van de trajectklas / stiltelokaal.

3. Intensivering van de stagebegeleiding praktijkonderwijs voor 'laag functionerende' leerlingen

Een aantal leerlingen op de scholen voor praktijkonderwijs kan met de reguliere stagebegeleiding op de werkplek niet uit de voeten. Dit zijn leerlingen met het uitstroomprofiel 'arbeid' maar ze hebben een laag cognitief niveau en vragen gedragsmatig een zeer intensieve begeleiding. De drie scholen voor praktijkonderwijs in onze regio zijn De Ring en De Venen in Drachten en De Compagnie in Heerenveen. Vanuit de scholen worden deze leerlingen extra voorbereid en in de stagebedrijven extra ondersteund, zodat ze hun stageplaats kunnen behouden en de stage kunnen vervolgen.

4. Diagnostiek en begeleiding van scholen met anderstalige leerlingen in het regulier onderwijs

Leerlingen met een niet-Nederlandstalige achtergrond kunnen gebruik maken van de diagnostiek van de orthopedagogen van het ISK. Door de leerlingen op het juiste niveau te diagnosticeren en hun onderwijsbehoefte beter te bepalen, wordt de instroom naar regulieren scholen voor voortgezet onderwijs verbeterd.

5. Gedragmatig zeer moeilijke leerlingen, vaak van een relatief laag niveau op het vso houden

Vanuit de programmalijn Stay in school worden middelen ingezet voor de ontwikkeling van een onderwijssetting met mogelijkheden voor zorg en hulpverlening aan gedragmatig zeer moeilijk te hanteren leerlingen.

De doorontwikkeling en formalisering zal plaatsvinden in de eerste helft van 2020, gericht op een start per 1-8-2020. Met de samenwerkingspartners en ouders / verzorgers wordt bekeken welke leerlingen in aanmerking kunnen komen voor deze voorziening. Bij de start zullen naar verwachting 5 tot 10 leerlingen deelnemen.

In het mbo is ingezet op de volgende projecten/voorzieningen:

1. Het faciliteren van het gebruik van de Rebound voorziening

De studenten uit de regio de Friese Wouden kunnen gebruikmaken van de reboundvoorziening. De Rebound biedt overbelaste jongeren in de leeftijd van 16 tot 23 jaar, een veilige omgeving met een pedagogisch klimaat waar het fundament gelegd wordt voor terug in het onderwijs of begeleiding naar een passend traject buiten de school.

2. Versterken van schakelklassen en inzet jobcoach

Binnen de schakelklassen van ROC Friese Poort wordt extra hulp en begeleiding geboden met het zoeken naar stageplekken, loopbaanontwikkeling en wordt ingezet op de integratie van het oke-traject.

3. Summerschool

De summerschool is ontwikkeld voor jongeren voor wie de onderwijsvrije periodes een hinderlijke onderbreking in hun onderwijs- en ondersteuningstraject is en daardoor moeite hebben structuur, ritme en motivatie vast te houden. Ze hebben behoefte aan een zinvolle invulling van de vakantieperiodes. Het Friesland College is voornemens in het huidige schooljaar te starten met FC Summerschool op de locatie Heerenveen. De vakantieperiode wordt zo voor deze groep een periode waarin het opdoen van zinvolle ervaringen centraal staat.

4. Stipe, een steunpunt voor als het even niet lukt

De hulpverleners van Stipe helpen jongeren op school om een zetje in de rug te geven. Stipe bestaat uit studenten van opleidingen van het sociaal domein van de hogescholen uit de regio, zij lopen stage en worden begeleid door een maatschappelijk werker en door de zorgcoördinatoren van de school.

Stipe helpt bij het vroegtijdig signaleren van problemen bij studenten. Hun ondersteuning aan de studenten is gericht op het ontwikkelen van talenten, het oplossen van knelpunten om zo hun persoonlijke ontwikkeling te stimuleren. Ook is hun ondersteuning gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door met een onderscheidende werkwijze aanvullend te werken op de ondersteuning die al aanwezig is op de scholen.

Verzuim 18+

Binnen de programmalijn Stay in School zetten wij in op het bestrijden van verzuim onder leerlingen ouder dan 18 jaar.

In 2019 is het onderzoek 'opbrengst verzuim 18+' afgerond. De opbrengsten van dit onderzoek worden gebruikt voor het nieuwe regionaal programma 2021-2024 en de werkwijze voor 2020.

Take the next step

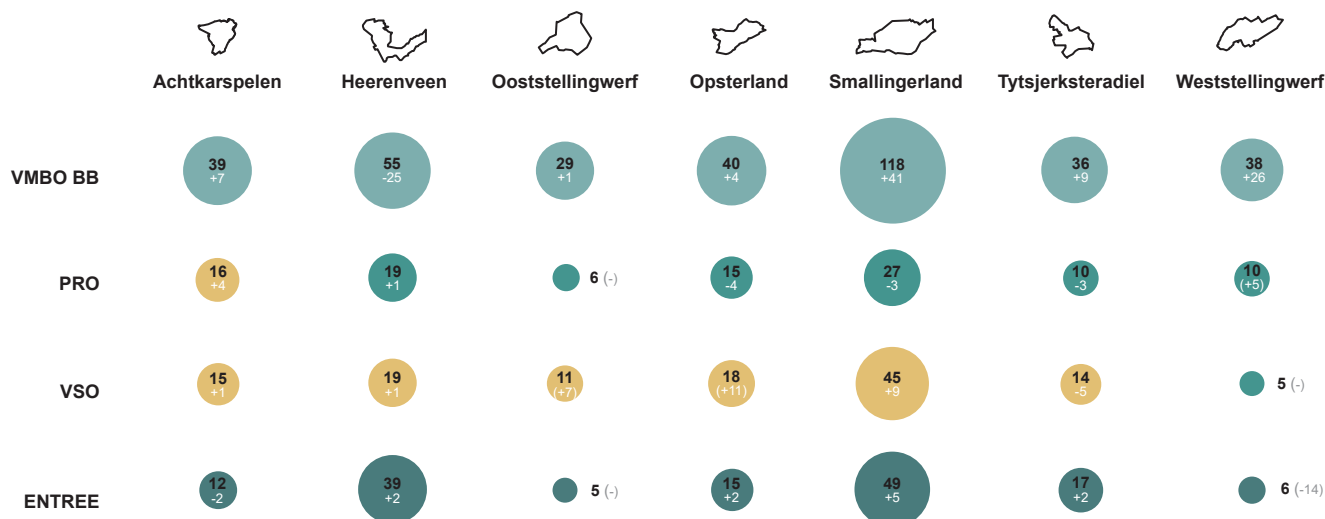
Het project Take the next step is gericht op de begeleiding en monitoring van kwetsbare overstappers door overstapcoaches. De overstapcoaches worden hierbij ondersteund door een projectcoördinator en een project-ondersteuner.

Doelgroep

Het betreft overstappers uit de volgende 5 onderwijsvormen:

- Vmbo basisberoeps (bb) / leerwegondersteunend (lwo)
- Entreeonderwijs
- Praktijkonderwijs (pro)
- Voortgezet Speciaal Onderwijs (vso)
- Internationale Schakelklas (ISK), deze doelgroep is niet wettelijk benoemd, maar door onze regio zelf betiteld als “kwetsbare overstap”.

Jaarlijks ontvangen wij van DUO een overzicht van alle overstappers uit de eerste 4 onderwijsvormen. Niet elke overstapper wordt begeleid/gemonitord. De leerlingen die vanuit het vmbo bb/lwo en ISK doorstromen worden begeleid en gemonitord wanneer zij door de leraar of decaan worden aangemeld. Wij monitoren alle overstappers uit vso/pro en entree en waar nodig bieden wij ook ondersteuning. Onderstaand een overzicht van alle overstappers in de periode tussen 1 oktober 2018 en 1 oktober 2019, waarbij de witte cijfers het verschil laten zien.

De groep is divers en komt vanuit zeer verschillende onderwijssoorten. Dit zorgt ervoor dat de benodigde begeleiding door de overstapcoaches ook uiteenlopend is. Van het aanvragen van een uitkering/realiseren van een dagbestedingsplek voor een leerling uitgestroomd uit het voortgezet speciaal onderwijs, tot het bezoeken van een open dag en het helpen bij een studiekeuze van een vmbo-leerling. Het overbruggingsbudget biedt incidenteel uitkomst voor wat extra ondersteuning. Daarnaast worden alle overstappers van dit schooljaar en voorgaande jaren gemonitord. Ook vinden gesprekken plaats tot structurele verbetering van kwetsbare overstappen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de overstap van entreeonderwijs naar arbeid, waarvoor een expertgroep is opgericht.

VSV FRIESLAND 2017-2020

Back to school

CASUS

“Via DUO kreeg ik een signaal binnen over een jeugdige. Hij stond niet ingeschreven op school en er was geen inkomen bekend. Hij had op de Praktijkonderwijs gezeten. Ik zocht contact met hem en hij bleek af en toe vrijwillig te helpen op een boerderij. In gesprek met de boer bleek dat hij de jongen wel een kans wilde geven binnen zijn bedrijf, maar dit kon niet door de begeleidingsbehoefte van de jeugdige en de omvang van het bedrijf. Samen met de boer heb ik gekeken naar de mogelijkheden vanuit de Participatiewet. Hierop heb ik een indicatie banenafpraak geregeld en contact gelegd met de gemeente. Inmiddels heeft de jongen een arbeidsovereenkomst voor 16 uren en zoekt de jobcoach naar een uitbreiding van uren bij een ander agrarisch bedrijf.”

De programmalijn Back to School is gericht op de reguliere rmc-taak voor nieuwe en oude voortijdige schoolverlaters. De activiteiten worden bekostigd met de reguliere rmc-middelen.

Onder deze programmalijn is in het schooljaar 2018-2019 ingezet op doorontwikkeling van het ePortfolio.

Het ePortfolio is een instrument voor jongeren om talenten, werkervaring en competenties te verzamelen en te presenteren. Daarnaast kan de jongere onder begeleiding werken aan werknemers- en samenwerkingsvaardigheden in een persoonlijk ontwikkelplan. Het ePortfolio draagt bij aan de ontwikkeling van jongeren richting een (stabiele) positie op de arbeidsmarkt of een ondersteuning richting onderwijs.

Dit project heeft twee jaar gedraaid waarin we de gehele omgeving van het ePortfolio gewijzigd hebben. Door goed te luisteren naar geluiden uit het netwerk zijn er diverse aanpassingen gedaan. Er zijn het afgelopen jaar 132 nieuwe ePortfolio's gestart. We hebben handvaten geformuleerd die helpen bij de wijze waarop we het netwerk kunnen blijven motiveren, contacten kunnen onderhouden, hoe de begeleiding vormgegeven kan worden en hoe we nog meer partners kunnen 'verleiden' om met het ePortfolio te gaan werken. Daarnaast hebben we veel inzichten opgedaan, o.a. hoe en voor welke doelgroep binnen het rmc we het ePortfolio het best kunnen inzetten.

Het resultaat is dat alle deelnemers van de entree groepen bij ROC Friese Poort Drachten een ePortfolio hebben opgestart. Naast entree Friese Poort zijn er nu ook meerdere entree opleidingen, praktijk- en speciaal onderwijs scholen geïnteresseerd geraakt. SO Fryslân wil het instrument inzetten voor VSO scholen Friesland breed. Er is al een start gemaakt door overstapcoach Bieuwe van der Meulen met het opstarten van ePortfolio's in samenwerking met de stage coördinator van de Duisterhout school.

CASUS

"Ik vind het ePortfolio een prachtig hulpmiddel voor het maken van een volgende stap, bv. de stap van school naar arbeid of de stap van dagbesteding naar arbeid. Het invullen van het ePortfolio werkt erg stimulerend voor de jongere, verschaft inzicht in zijn werkervaring en arbeidsvaardigheden en tevens heb je altijd een actueel CV paraat. Voor meer verdieping voor bv. het invullen van werkprocessen heb ik nog weinig ervaring, daar gaan een aantal stage coördinatoren mee aan de slag. Aandachtspunt is dat het ePortfolio geregeld even 'geüpdatet' moet worden en daar moet je alert op blijven"

Overstapcoach Bieuwe over het ePortfolio

Dagbestedingsaanbieders zoals o.a. Pak & Zo, Zwat en Pi-groep zijn benaderd en staan open voor het werken met het ePortfolio voor jongeren die een stap kunnen of willen gaan maken naar participatie. Samen met coaches van Pi-groep is een start gemaakt met het vormgeven van het ePortfolio voor jongeren in dagbesteding. Consulent nieuwkomers, Jing Yu van gemeente Smallerland is gestart met ePortfolio's voor nieuwkomers in Arabisch en Tigrinya, in samenwerking met entree NT2 van ROC Friese Poort in Drachten.

Door subtypes voor verschillende scholen of zorgaanbieders aan te maken bieden we het ePortfolio nog beter op maat aan. Vooral op de koppeling met de kwalificatiedossiers wordt binnen het onderwijs positief op gereageerd. Het grote voordeel hiervan is dat makkelijker beoordeeld kan worden welke competenties een jongere in huis heeft en welke hij nog moet ontwikkelen. Ook voor jongeren die een stap willen maken richting onderwijs is deze informatie waardevol. De jongere kan zich hierdoor beter voorbereiden op wat er in de toekomst van hem verwacht wordt.

In het jaar 2020 zijn subtypes beschikbaar voor entree, vso/pro, dagbesteding en nieuwkomers in Arabisch of Tigrinya, naast het basis ePortfolio van het rmc. De gebruikersvriendelijkheid blijft toenemen en het uiterlijk is aangepast passend bij startWijzer en passend bij jongeren binnen onderwijs pro/vso en entree en passend bij jongeren in dagbesteding.

Janny Stoker is projectcoördinator voor het project ePortfolio en beheert de ePortfolio's vanuit het rmc, zij blijft het netwerk rondom de jongere in een kwetsbare positie en vsv'ers benaderen en motiveren voor het werken met het ePortfolio.

Het uiteindelijke doel is dat het ePortfolio als een zinvol instrument wordt ervaren door de betrokken partijen en dat het geïmplementeerd wordt in de betrokken organisaties doordat het werk uit handen neemt, overzicht brengt, iets oplevert voor de organisatie en voor het vereenvoudigen en passender maken van de overstap van de jongere.

Regionale samenwerking startWijzer

Op 18 maart 2019 hebben de portefeuillehouders Onderwijs namens de Colleges van B&W van de zeven gemeenten in regio De Friese Wouden de samenwerkingsovereenkomst 'leerplicht en RMC- regio De Friese Wouden' startWijzer ondertekend. Hiermee is er een juridische grondslag voor de al jarenlange, succesvolle samenwerking op het gebied van RMC en leerplicht in onze regio. Vanaf nu gebruiken we de naam RMC De Friese Wouden niet langer. Deze dekt immers de lading niet. We gebruiken één huisstijl met "startWijzer, leren en kwalificeren en Leerplicht & RMC De Friese Wouden.

Implementatie nieuw leerling registratiesysteem

In 2019 hebben collega's hard gewerkt aan de migratie naar een nieuw leerling registratiesysteem CAREl. Dit is in vergelijking met onze oude applicatie een zeer gebruikersvriendelijk systeem dat informatie uit DUO, BRP, SUWI en Verwijsindex kan koppelen. Onze werkprocessen zijn er ingebouwd. De transitie is goed verlopen al moeten nog wel wat kinderziekten worden overwonnen, zodat we vanaf volgend schooljaar verantwoording kunnen afleggen over alle gewenste prestatie-indicatoren.

Ondersteuningsplan van aanpak voor jonge nieuwkomers

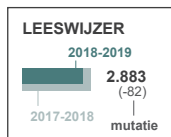
Met het verschijnen van de rapportage scholing, ondersteuning en zorg voor jongere nieuwkomers zijn de mogelijkheden en verantwoordelijkheden in onze regio hieromtrent inzichtelijk gemaakt. Vanuit het rmc hebben we hier opvolgend in 2019, in een aantal werksessies met samenwerkingspartners, specifiek de samenwerking rond alleenstaande minderjarige vreemdelingen geoptimaliseerd.

Toeziethouderschap leerplicht en rmc

In 2019 zijn ambtelijk de eerste voorbereidingen gedaan om te komen tot regionale afspraken rond het toeziethouderschap van leerplichtambtenaren en rmc-trajectbegeleiders (verklaring of eed van zuivering) en de onderlinge vervangbaarheid als bijzonder opsporingsambtenaar. In 2020 volgt een verdere uitwerking hiervan.

BASISCIJFERS PER GEMEENTE 2018-2019

AANTAL JONGEREN INGESCHREVEN BIJ HET ONDERWIJS

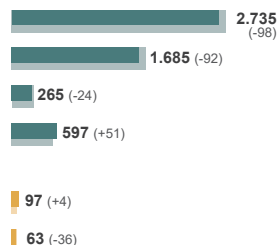

BASISONDERWIJS (INCL. SBO)
VOORTGEZET ONDERWIJS
MBO TOT 18 JAAR
MBO 18 TOT 23 JAAR

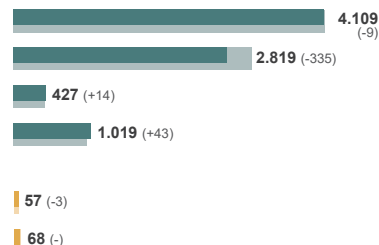
SPECIAAL ONDERWIJS (<12 JAAR)
VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Achtkarspelen

Heerenveen

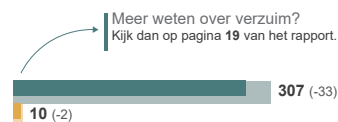

LEERPLICHT

VERZUIMMELDINGEN 2018-2019

TOTAAL RELATIEF VERZUIM

regulier onderwijs ■
speciaal onderwijs ■

Meer weten over verzuim?
Kijk dan op pagina 19 van het rapport.

THUISZITTERS

LANGDURIG RELATIEF VERZUIMERS GEDURENDE 2018-2019

LANGDURIG RELATIEF VERZUIMERS EINDE SCHOOLJAAR

0 (-1)

2 (+2)

0 (-)

1 (+1)

ABSOLUUT VERZUIMERS GEDURENDE 2018-2019

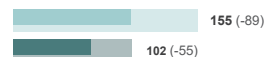
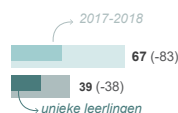
0 (-4)
0 (-1)

6 (-5)
0 (0)

rmc

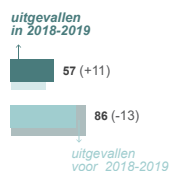
VERZUIMMELDINGEN RMC 18+

VERZUIM 18+ MELDINGEN | UNIEKE LEERLINGEN

VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

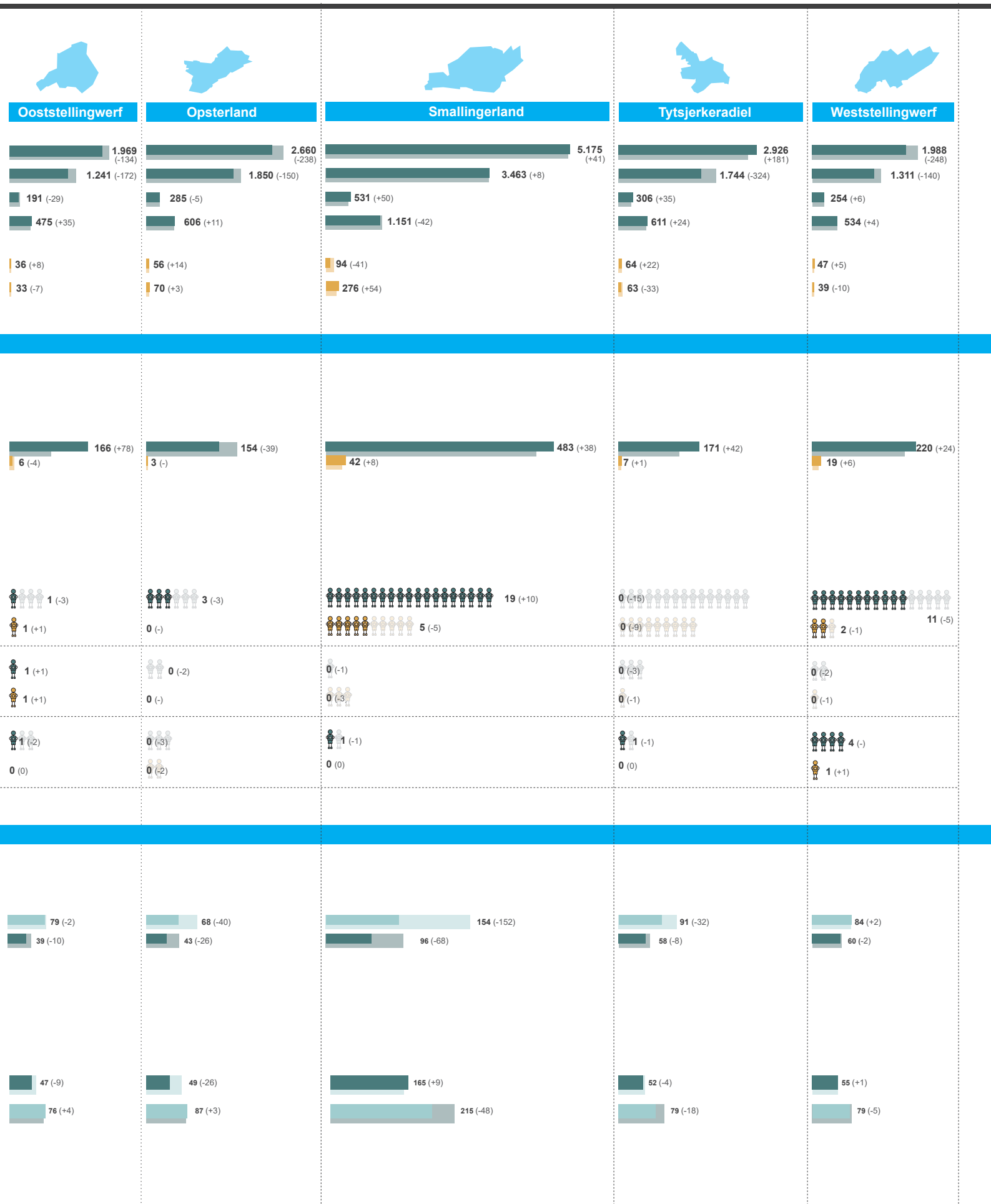
TOTAAL AANTAL VOORTIJDIGE SCHOOLVERLATERS IN BEELD BIJ RMC

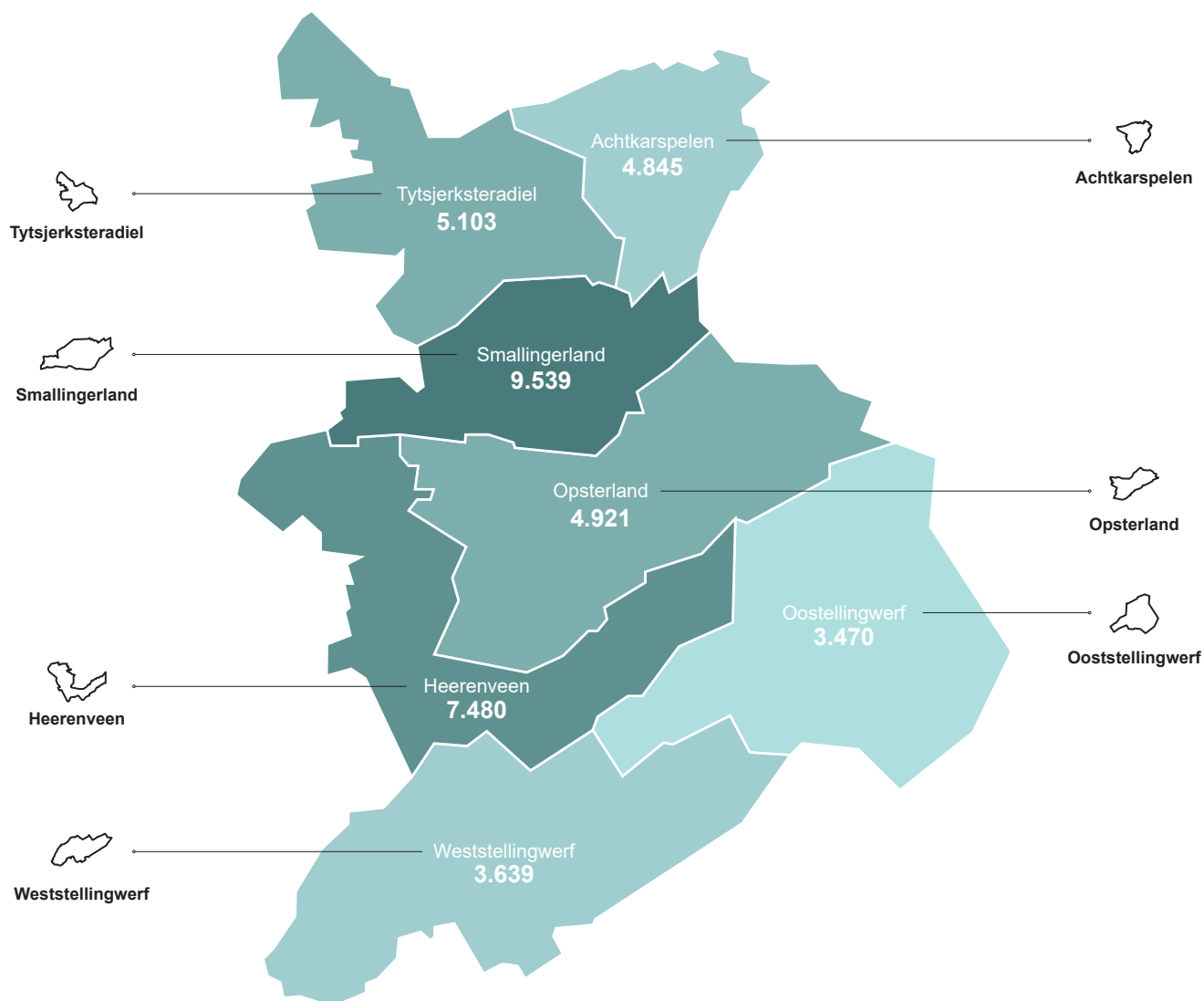
Meer weten over voortijdig schoolverlaten?
Kijk dan op pagina 27 van het rapport.

In regio De Friese Wouden werken leerplicht & RMC samen aan een goed voorbereide start voor al onze jongeren. In deze infographic vindt u de basiscijfers van onze 7 gemeenten over schooljaar 2018-2019. Om hoeveel jongeren gaat het? Hoeveel jongeren kwamen in aanraking met leerplicht en met RMC? Hoeveel thuiszitters? Hoeveel voortijdig schoolverlaters? Hoeveel jongeren die een kwetsbare overstap hebben gemaakt? Deze infographic hoort bij het regionaal jaarverslag 2018-2019. Hier vindt u nog veel meer informatie over de jongeren in onze regio en de inzet van leerplicht & RMC.

38.997 leerlingen totaal in regio De Friese Wouden

VRIJSTELLINGEN

Leerplichtige jeugdigen die niet in staat zijn om naar school te gaan, kunnen worden vrijgesteld van de leerplichtwet. Binnen de Leerplichtwet wordt onderscheid gemaakt in twee vormen van vrijstelling, namelijk vrijstelling van de inschrijvingsplicht en vrijstelling van geregeld schoolbezoek.

Vrijstellingen van de inschrijvingsplicht

Vrijstellingen van de inschrijvingsplicht lopen via de leerplichtambtenaar. De meeste vrijstellingen worden voor 1 jaar afgegeven en dienen jaarlijks opnieuw te worden aangevraagd. Als een jeugdige nooit in staat zal zijn om een school te bezoeken, kan ook permanente vrijstelling worden afgegeven.

In totaal zijn in de regio 89 vrijstellingen van inschrijvingsplicht afgegeven voor het schooljaar 2018-2019. De meeste op grond van art. 5 sub a LPW: lichamelijke of psychische beperking.

Leerplichtwet	Welke vorm?
art. 3a Leerplichtwet	betreft vervangende leerplicht voor een jeugdige ouder dan 14 jaar die niet in staat is om volledig dagonderwijs te volgen (vo)
art. 3b Leerplichtwet	betreft vervangende leerplicht in het laatste schooljaar van het voortgezet onderwijs (vo)
art. 5 Leerplichtwet	vrijstelling vanwege: a. lichamelijke of psychisch beperkingen b. overwegende bedenkingen tegen de richting van nabijgelegen scholen c. een schoolinschrijving in het buitenland
Art. 5A Leerplichtwet	Vrijstelling vanwege een trekkend bestaan (bijvoorbeeld kermisexploitant of circusmedewerker)
art. 15 Leerplichtwet	vrijstelling van de kwalificatieplicht wegens het volgen van onderwijs op een andere wijze (mbo)

Vrijstellingen van geregeld schoolbezoek

In bepaalde gevallen kunnen de ouders van de schooldirecteur toestemming krijgen om hun kind niet naar school te laten gaan. Voorbeelden zijn: ziekte, religieuze feestdagen, verhuizing, bruiloft, noodzaak van het specifieke beroep van een van de ouders of gewichtige omstandigheden. Regionale cijfers hierover zijn niet bekend (de scholen hoeft deze niet te delen met de leerplichtambtenaar).

Als een leerling op basis van gewichtige omstandigheden langer dan 10 dagen vrijgesteld dient te worden, dan moet een verzoek worden ingediend bij de leerplichtambtenaar.

Leerplichtwet	Type vrijstelling
Art. 11g Leerplichtwet	betreft vrijstelling wegens gewichtige omstandigheden

Vrijstellingen 2018-2019

Hieronder ziet u de vrijstellingen per gemeente in het schooljaar 2018-2019, afgegeven in het regulier en het speciaal onderwijs. .

							
	Achterkarspelen	Heerenveen	Ooststellingwerf	Opsterland	Smallingerland	Tytsjerksteradiel	Weststellingwerf
VERVANGENDE LEERPlicht							
Leerplichtwet (3a)	0 (-)	1 (-3)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)
Leerplichtwet (3b)	1 (+1)	4 (+2)	0 (-)	0 (-)	1 (-2)	0 (-)	0 (-)
VRIJSTELLING VAN INSCHRIJVINGSPLICHT							
beperkingen (5 sub a)	8 (+7)	10 (+2)	5 (-)	1 (-)	8 (+1)	2 (-4)	6 (+1)
bedenkingen (5 sub b)	1 (+1)	0 (-)	2 (-)	1 (+1)	1 (+1)	0 (-)	0 (-)
buitenland (5 sub c)	4 (+4)	5 (+2)	0 (-3)	0 (-2)	2 (-1)	1 (-)	5 (+5)
trekkend bestaan (5A)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)	0 (-)
bijz. vrijstelling (15)	1 (+1)	6 (-3)	0 (-2)	1 (+1)	0 (-)	0 (-)	1 (+1)
VRIJSTELLING VAN GEREGLD SCHOOLBEZOEK							
gew. omstandigheden (11g)	0 (-0)	2 (+2)	0 (-)	0 (-2)	3 (-3)	0 (-)	1 (-5)
	15 (+1)	28 (+2)	7 (-5)	3 (-2)	15 (-4)	3 (-4)	13 (+2)

Permanente vrijstellingen van de inschrijvingsplicht

Indien een door de gemeente onafhankelijk verklaard deskundige, meestal een arts, verklaart dat een jeugdigen nooit in staat zal zijn een school te bezoeken, kan een permanente vrijstelling op basis van art. 5 sub a LPW worden afgegeven. In onze regio waren aan de start van het schooljaar 2018-2019 6 permanente vrijstellingen afgegeven. Jeugdigen die in aanmerking komen voor een permanente vrijstelling, kunnen jeugdigen zijn die nooit naar school kunnen i.v.m. een zware lichamelijke of verstandelijke beperking. Het kan echter ook gaan om jeugdigen van 16/17 jaar met een psychose die tot het einde van de leerplicht worden vrijgesteld.

							
	Achterkarspelen	Heerenveen	Ooststellingwerf	Opsterland	Smallingerland	Tytsjerksteradiel	Weststellingwerf
permanente vrijstelling voorgaande jaren	3 (-3)	3 (-)	2 (-2)	5 (-2)	18 (+3)	3 (-6)	5 (-2)
permanente vrijstellingen NIEUW	0 (-1)	0 (-)	1 (+1)	2 (+1)	2 (-9)	1 (-6)	0 (-)
Totaal	3 (-4)	3 (-)	3 (+1)	7 (-1)	20 (-6)	4 (-12)	5 (-2)

SCHOOLVERZUIM (RELATIEF VERZUIM)

Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige leerling ongeoorloofd afwezig is. We kennen de volgende soorten relatief verzuim:

wettelijke verzuim

Scholen zijn wettelijk verplicht om verzuim te melden aan de leerplichtambtenaar bij een ongeoorloofde afwezigheid van 16 uur of meer in een periode van 4 weken. Vanaf 2017 wordt verzuim, ook in praktijkonderwijs en speciaal onderwijs, alleen nog via het verzuimregister gemeld. In totaal zijn in 2018-2019 in onze regio 945 meldingen van wettelijk verzuim. Afgezet tegen het totaal aantal leerlingen is dit ongeveer 2,4%. In 2017-2018 was dit percentage 2,1%.

luxe verzuim

Er is sprake van luxe verzuim als een leerplichtige jeugdige, zonder vrijstelling, buiten de schoolvakantie om (met ouders) op vakantie gaat. Scholen en instellingen zijn verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar via DUO.

overig verzuim

Het komt voor dat een leerplichtige minder dan de wettelijke termijn van 16 uur in 4 weken verzuimt. Hij mist bijvoorbeeld lesuren of dagdelen. Vanuit het oogpunt van preventie is het mogelijk ook dit verzuim te melden bij de leerplichtambtenaar. De verantwoordelijkheid voor aanpak van het verzuim ligt in eerste instantie in bij de school. Een voorbeeld van 'overig verzuim' is regelmatig te laat komen. Indien de door de school genomen maatregelen niet hebben geholpen, kan de leerplichtambtenaar de ouder en de leerling preventief oproepen om ze te wijzen op de mogelijke consequenties van verzuim.

Onder overig verzuim valt ook verzuim dat samenhangt met achterliggende problemen van de leerling. Zoals een leerling die regelmatig verzuimt omdat hij of zij binnen het gezin zorgtaken op zich neemt waardoor onvoldoende tijd voor school overblijft. Ook hierbij geldt dat het verzuim soms niet aan de wettelijke termijn van 16 uur in 4 weken komt, maar de school wel de mogelijkheid heeft om te melden. De leerplichtambtenaar kan onderzoeken wat er aan hand is en mogelijk hulp inschakelen.

SCHOOLVERZUIM TOTALE REGIO

1.813 meldingen relatief verzuim

Totaal schoolverzuim **1.813** (+146)

SCHOOLVERZUIM PER TYPE

Basisonderwijs (incl SBO) **91** (-19)

Voortgezet onderwijs **933** (+37)

MBO **693** (+75)

Speciaal onderwijs **9** (-2)

Voortgezet speciaal onderwijs **87** (+17)

Opmerking

Om het schoolverzuim inzichtelijk te maken in de verschillende gemeenten, is gekozen om de meldingen te tellen. Dit zijn de meldingen die de scholen bij DUO hebben gedaan. Deze meldingen zijn de meest objectieve manier om gemeenten onderling te vergelijken.

WETTELIJK VERZUIM PER GEMEENTE

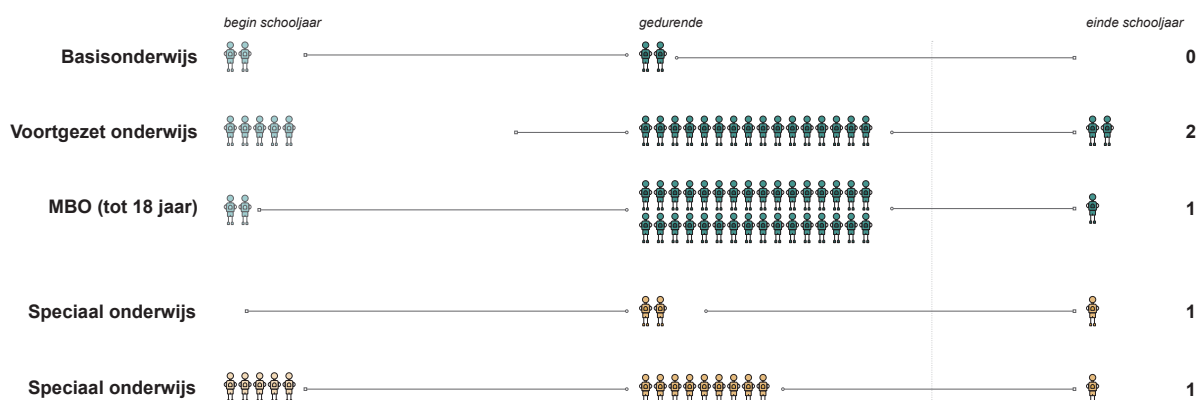
THUISZITTERS

De groep thuiszitters wordt gevormd door langdurige relatief verzuimers en de absoluut verzuimers. In de onderstaande overzichten is het verloop van een schooljaar zichtbaar. Het aantal verzuimers aan het begin van het schooljaar (links) het aantal verzuimers dat gedurende schooljaar er bij komt (midden) en rechts hoeveel verzuimers aan het einde van het schooljaar overblijven.

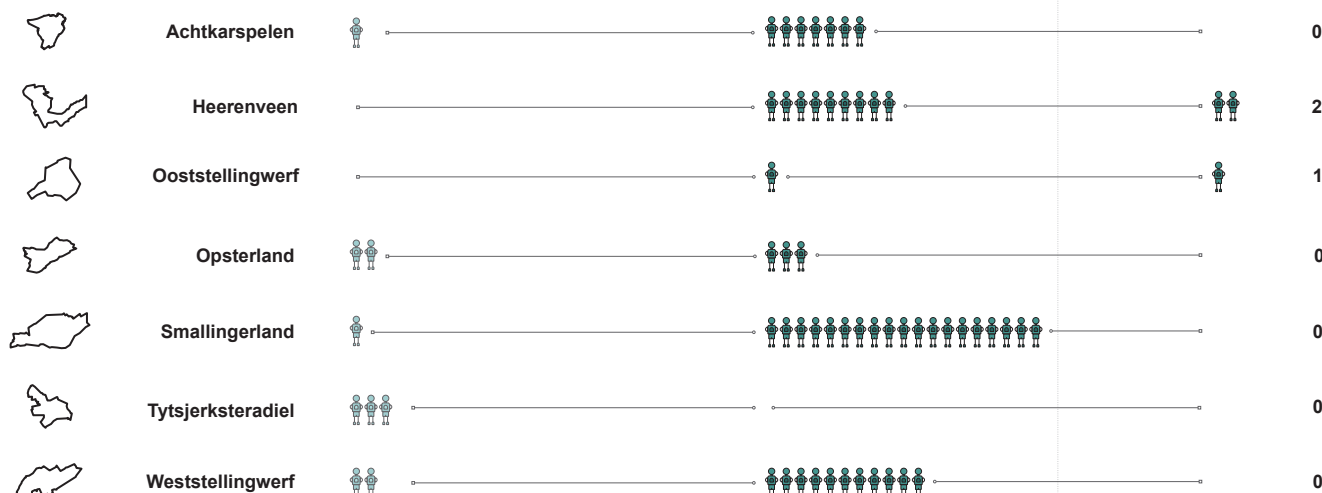
Langdurig relatief verzuim

Een langdurig relatief verzuimer is een leerplichtige jeugdige tussen de 5 en 16 jaar of een jeugdige van 16 of 17 jaar, die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling. Indien de jeugdige zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, is er sprake van een langdurig verzuimer. Het gaat dus om leerlingen die niet over een vrijstelling van de inschrijfplicht (o.g.v. artikel 5, 5a of 15 LPW) beschikken en ook niet zijn vrijgesteld van geregeld schoolbezoek (o.g.v. art. 11 LPW). In 2018-2019 zijn in onze regio 70 jeugdigen geregistreerd als 'langdurig relatief verzuimer.' Voor 66 van hen is gedurende het schooljaar een passende oplossing gevonden. Zij zijn bijvoorbeeld onder begeleiding van een thuiszitterscoach teruggegaan naar school, naar een andere school gegaan of ze hebben een vrijstelling gekregen. Om voor deze jeugdigen een passende oplossing te vinden, werkt de leerplichtambtenaar intensief samen met het onderwijs, de ouders, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, het gebiedsteam en andere betrokkenen.

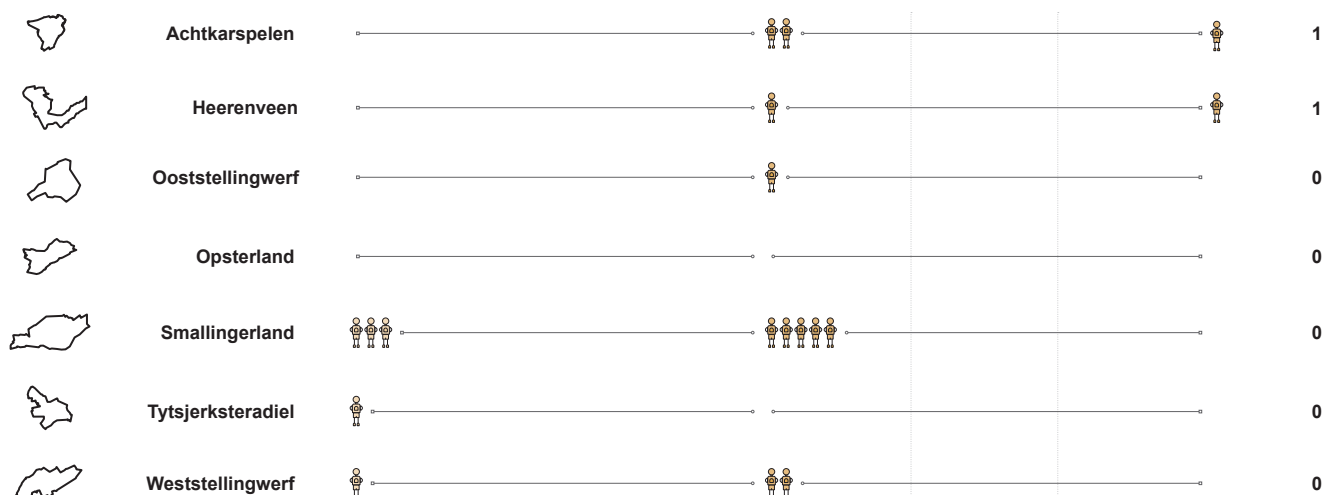
LANGDURIG RELATIEF VERZUIM PER ONDERWIJSTYPE

LANGDURIG RELATIEF VERZUIM REGULIER ONDERWIJS, PER GEMEENTE

LANGDURIG RELATIEF VERZUIM SPECIAAL ONDERWIJS, PER GEMEENTE

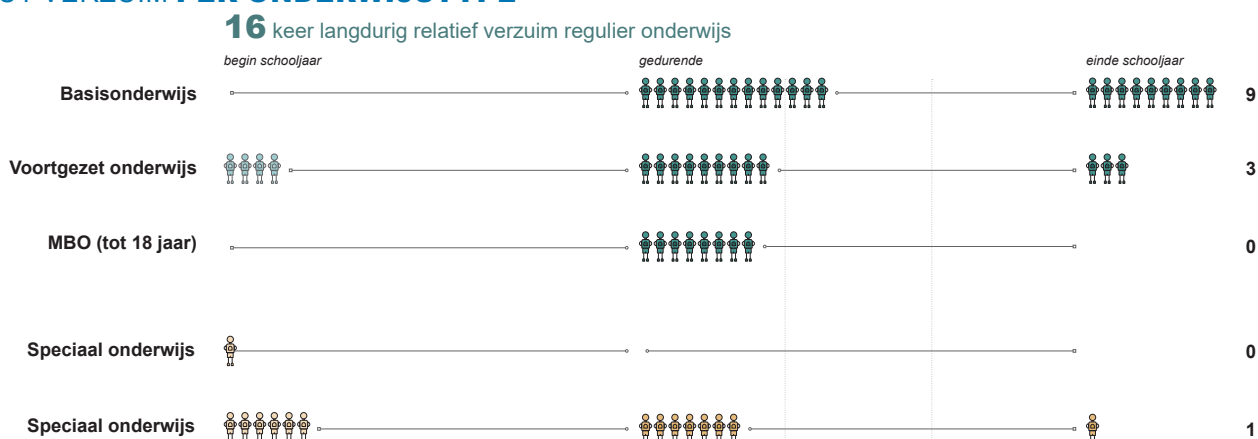

Absoluut verzuim

Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige tussen 5 en 16 of een jeugdige van 16 of 17 jaar, die valt onder de kwalificatieplicht, niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht. Potentieel absoluut verzuim kan worden afgeleid uit de vergelijking van de Basisregistratie personen (BRP) met de Basisregistratie onderwijs (BRON): hieruit komt naar voren welke leer- en kwalificatieplichtige jeugdigen niet op een school zijn ingeschreven.

De duur van absoluut verzuim kan sterk uiteenlopen, van enkele dagen tot maanden. In het schooljaar 2018-2019 zijn in onze regio 37 jeugdigen geregistreerd als absoluut verzuimer. Van hen hebben 24 zich opnieuw ingeschreven op een school.

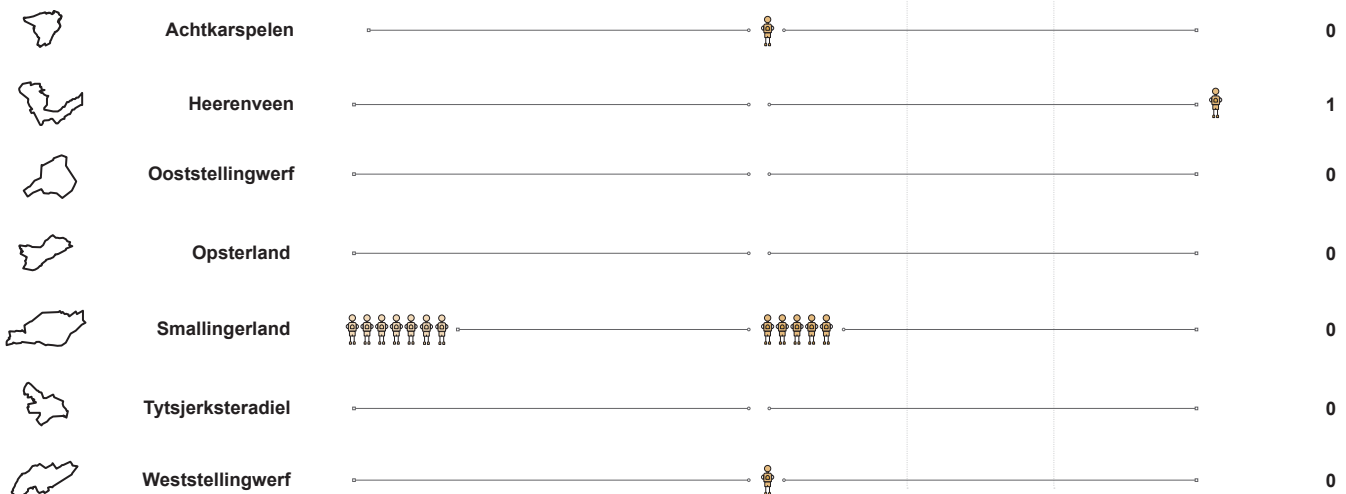
ABSOLUUT VERZUIM PER ONDERWIJSTYPE

ABSOLUUT VERZUIM REGULIER ONDERWIJS **PER GEMEENTE**

ABSOLUUT VERZUIM SPECIAAL ONDERWIJS, **PER GEMEENTE**

Let op:

Hierboven hebben we laten zien hoeveel jeugdigen als thuiszitter geregistreerd zijn in het schooljaar 2018-2019. We zijn hierbij uitgegaan van de definitie van het ministerie van Onderwijs & Ingrado, brancheorganisatie voor leerplicht en rmc. Dit zijn de ongeoorloofde thuiszitters: de langdurige relatief verzuimers en de absoluut verzuimers. Naast deze ongeoorloofde thuiszitters, zijn er meer jeugdigen die (tijdelijk) niet naar school gaan.

Wanneer hier echter een 'geldige reden' voor is, worden zij niet geregistreerd als thuiszitter. Denk bijvoorbeeld aan kinderen die langdurig (psychisch) ziek zijn of jeugdigen in het speciaal onderwijs die een OOT (Ontheffing OnderwijsTijd) hebben. Het werkelijke aantal thuiszitters is hoger dan de optelsom van het langdurige relatief verzuim en absoluut verzuim.

HANDHAVING EN PREVENTIE

Leerplichtambtenaren hebben enerzijds een handhavende rol en zien toe op de naleving van de leerplichtwet en anderzijds hebben zij een maatschappelijke zorgtaak en preventieve taak. Dat betekent o.a. dat zij ouders en of jeugdigen verwijzen naar hulp als er achterliggende oorzaken voor het verzuim zijn en deelnemen aan zorgteams van scholen en MDO's.

Handhavende taak

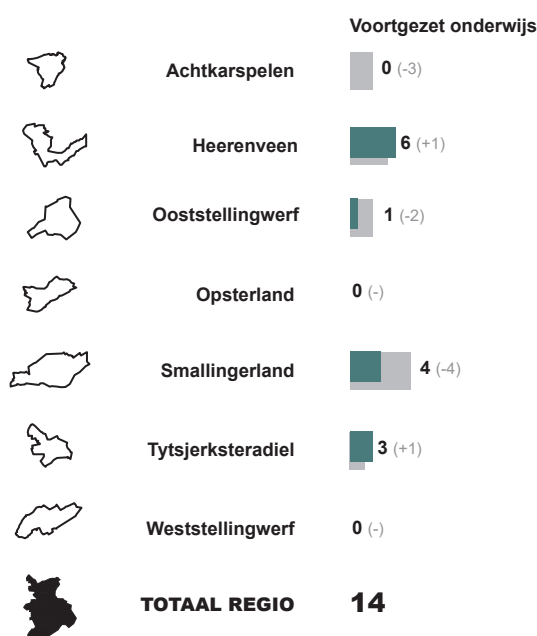
De leerplichtambtenaren in de regio De Friese Wouden maken gebruik van meerdere middelen om het verzuim te stoppen. .

De waarschuwing

Een van de middelen om voortzetting van ongeoorloofd verzuim te voorkomen, is het houden van een waarschuwingsgesprek en/of het versturen van een waarschuwingsbrief. De jeugdigen en/of de ouders van de jeugdigen worden op de hoogte gesteld van de mogelijke gevolgen van het verzuim.

Halt-straf

Bij licht spijbelgedrag of te laat komen bestaat de mogelijkheid om een HALT afdoening in te zetten. HALT biedt oplossingen bij het terugdringen van jeugdcriminaliteit om zo een bijdrage te leveren aan een veilige en leefbare samenleving. HALT maakt jeugdigen die een lichte misstap (kunnen) begaan bewust van de gevolgen van hun gedrag en stimuleert ze om die keuzes te maken die nodig zijn voor deelname aan de samenleving. Dit doen ze samen met ouders, docenten en andere professionals die een grote invloed hebben op de jeugdigen. Een verwijzing naar de alternatieve straf, de HALT afdoening, leidt in eerste instantie niet tot strafvervolgning. Wanneer de jeugdige de opgelegde straf positief afrondt, wordt de overtreding geseponeerd.

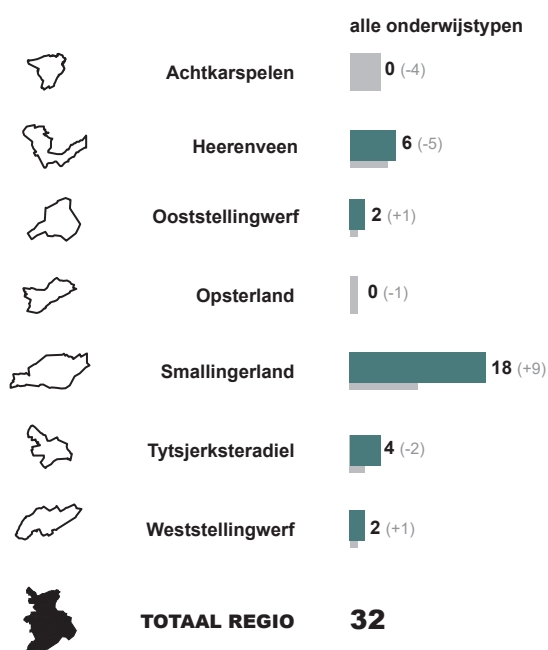
NB: binnen de overige onderwijstypen zijn geen Halt-straffen geregistreerd.

Proces-verbaal

Bij overtreding van de Leerplichtwet is het ten slotte mogelijk proces-verbaal tegen de overtreder op te maken. In praktijk betekent dit niet dat bij de eerste de beste overtreding tegen een leerling of ouders proces-verbaal wordt opgemaakt.

In de meeste situaties vindt eerst een gesprek met leerling en ouders plaats, waarin de reden van de overtreding wordt besproken. Waar sprake is van moedwillig schoolverzuim, of er blijkt nalatigheid van de verantwoordelijkheid van de ouders, volgt eerst een officiële waarschuwing. Pas bij recidive wordt proces-verbaal opgemaakt. Het opmaken van proces-verbaal is een discretionaire bevoegdheid van de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). Dit houdt in dat de buitengewoon opsporingsambtenaar zelf bepaalt of en wanneer proces-verbaal wordt opgemaakt.

PROCESSEN VERBAAL PER GEMEENTE

Justitieel Casus Overleg (JCO) Leerplichtzaken

Eens per drie weken vindt het JCO leerplichtzaken plaats. Deelnemers hieraan zijn het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de jeugdreclassering van het Regiocentrum Bescherming en veiligheid en de leerplichtambtenaren. Doel van het overleg is (betere) afstemming tussen de strafrechtelijke ketenpartners en een adequate gezamenlijke aanpak van schoolverzuim.

Maatschappelijke zorgtaak - preventie

‘Voorkomen is beter dan genezen’ is in de regio een belangrijk uitgangspunt. In het kader hiervan voeren de medewerkers van leerplicht veel preventieve acties uit. Preventieve acties zijn handelingen die verricht worden zonder dat daar een officiële melding van schoolverzuim aan ten grondslag ligt, maar waar wel zorgen bestaan over een jeugdige. Te denken valt aan de deelname aan zorgteams van het onderwijs, MDO's, meedenken over aangepaste trajecten om thuiszitters te voorkomen, maatwerk leveren, samenwerkingen met GGD en gebiedsteams.

Wanneer een leerplichtambtenaar problemen op meerdere leefgebieden van een jeugdige signaleert en zich zorgen maakt, kan hij/zij hiervan een melding doen.

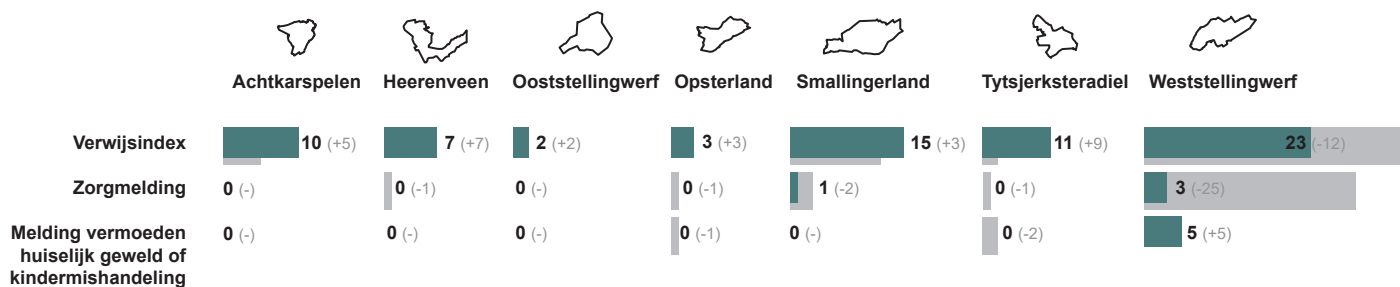
Indien de leerplichtambtenaar een signaal afgeeft in de Verwijsindex, kan hij/zij via dit communicatiemiddel in contact komen met andere betrokken hulpverleners. Ook kan de leerplichtambtenaar een zorgmelding doen bij het gebiedsteam of, indien sprake van zorgen rondom huiselijk geweld en kindermishandeling, een melding bij het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid.

CASUS

‘Een leerling uit de middenbouw was veel ziek en altijd op maandag. Omdat wij het niet vertrouwden hebben we onderzocht wat er aan de hand kon zijn. Zijn ouders zijn gescheiden en om het weekend ging hij naar zijn vader. Moeder wilde dat niet en meldde haar zoon geregeld ziek als hij een weekend bij vader was geweest. Ze wilde hiermee aantonen dat het verblijf bij vader niet goed voor hem was en hoopte de bezoeken te kunnen stoppen. Met het kind ging het inmiddels niet goed; hij zat knel tussen zijn ouders. In overleg met leerplicht hebben we besloten deze casus te bespreken in het multidisciplinair overleg. Dit heeft ertoe geleid dat hij is verwezen naar het sbo waar hij geweldig tot z'n recht komt. Deze casus laat zien dat er allerlei belangen spelen terwijl er maar één belang telt: dat van het kind!’

MELDINGEN LEERPlicht PER GEMEENTE

70 meldingen door leerplicht

In 2020 gaan we de mogelijkheid onderzoeken om regionaal afspraken te maken ten behoeve van een eenduidige werkwijze voor het gebruik van de verwijsindex.

REGIONALE MELD- EN COÖRDINATIE-FUNCTIE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

In 2002 is “de rmc-functie” wettelijk verankerd. In de wet is vastgelegd dat het bestrijden van voortijdig schoolverlaten een gezamenlijke taak is van de schoolbesturen en de gemeente. Vanaf 1 januari 2002 zijn de schoolbesturen verplicht om voortijdig schoolverlaters te melden bij de gemeente.

Onze taak is recentelijk in wetgeving verstevigd en verbreed. Per één januari 2019 is de wet ‘Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in kwetsbare positie’ in werking getreden. Met deze wet is de huidige onderwijswetgeving aangepast met als doel de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten structureel te borgen en te verbieden naar jeugdigen voor wie het halen van een startkwalificatie (tijdelijk) niet haalbaar is. De wet beoogt dat alle jeugdigen van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal worden ondersteund in het vinden van een passende plek dankzij een sluitend regionaal vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en arbeid.

De wet bevat zeven maatregelen die tot doel hebben om de regionale samenwerking vsv te verbeteren en uit te breiden met bepaalde doelgroepen en overlegpartijen:

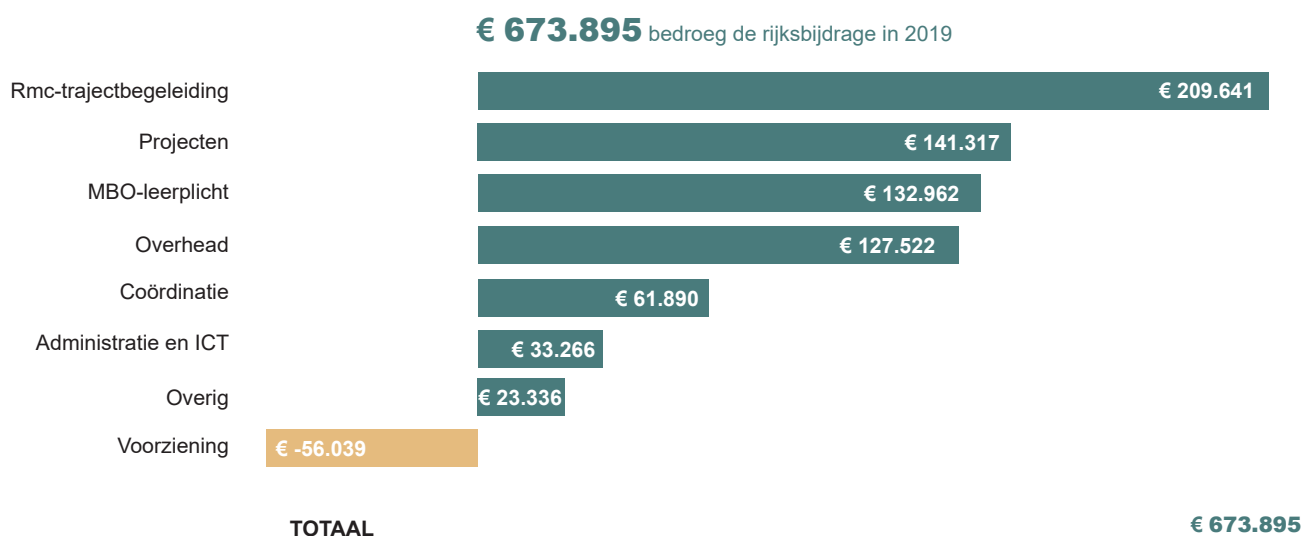
1. Wettelijke verplichting tot het maken van een regionaal programma en regionaal bestuurlijk overleg gemeenten-scholen
2. Gemeenten in staat stellen om samen met scholen het regionaal programma vsv te financieren (specifieke uitkering)
3. Uitbreiding doelgroep RMC-functie met de opgave om de deelname aan onderwijs, arbeidsmarkt en dagbesteding te volgen van jeugdigen in een kwetsbare positie.
4. Benoemen dat leerplichtige leerlingen van 12 tot 18 jaar behoren tot doelgroep regionale vsv-aanpak
5. Uitbreiding toelatingsmogelijkheden vavo
6. Verplichting RMC-contactgemeente met betrekking tot partijen uit domeinen arbeid en zorg in een regionaal vsv-overleg
7. Plicht tot afstemmen ondersteuningsaanbod gemeenten, samenwerkingsverbanden vo en mbo-instellingen

In dit hoofdstuk gaan we in op de aanpak van voortijdig schoolverlaters (VSV) in de regio De Friese Wouden. Wettelijk gezien heeft de regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC) voornamelijk de taak om uitgevallen jeugdigen terug te begeleiden naar het onderwijs; een curatieve taak. In onze regio zetten wij echter ook in op een preventieve aanpak; voorkomen dat jeugdigen uitvallen. Dit doen we o.a. door actief in te steken op schoolverzuim bij meerderjarige jeugdigen, ‘verzuim 18+’ genoemd. We starten met een toelichting op deze preventieve aanpak. Vervolgens wordt ingegaan op de jeugdigen tot 23 jaar die het onderwijs zonder startkwalificatie hebben verlaten, in het afgelopen schooljaar of daarvoor. We laten hun status aan het einde van het schooljaar zien en gaan tonen hoeveel jeugdigen we als rmc hebben weten terug te begeleiden naar het onderwijs.

FINANCIEEL

De gemeente Smallingerland ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage voor de rmc-taken. Hieronder de verantwoording over 2019.

VERZUIM 18+

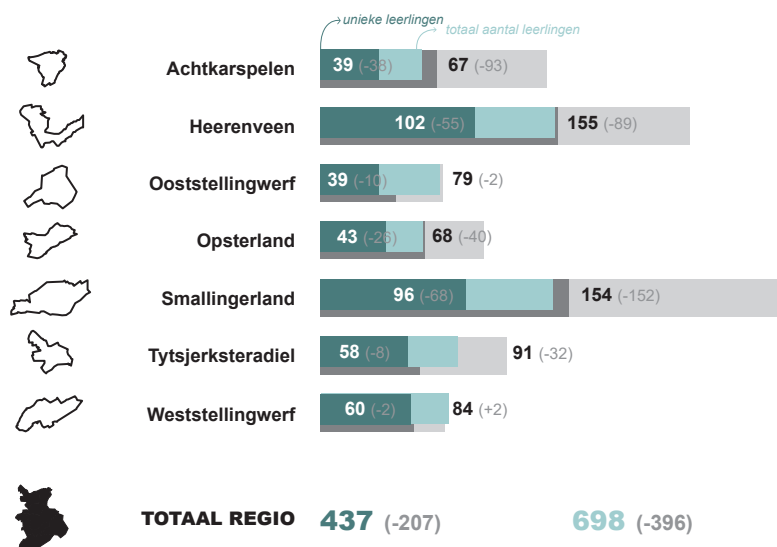
Verzuim is een belangrijke voorbode van voortijdig schoolverlaten.

Scholen moeten jeugdigen die niet meer onder de Leerplichtwet vallen en nog geen startkwalificatie hebben behaald, na vier weken afwezigheid melden bij het RMC. In de regio de Friese wouden zijn afspraken gemaakt waardoor eerder gemeld kan worden. Scholen melden jeugdigen die zestien uur in vier weken verzuimen. Dezelfde werkwijze als jeugdigen die onder de leerplichtwet vallen.

We zien een behoorlijke daling in het aantal meldingen. Een van de oorzaken van de daling is een technisch probleem bij een ROC. Een mogelijke tweede oorzaak is dat met de komst van de nieuwe regels omtrent het bindend studie advies scholen zelf eerder verzuim gesprekken voeren. Zolang scholen zelf de verzuimgesprekken voeren worden deze leerlingen niet gemeld bij het rmc. Dit resulteert in minder meldingen.

Opvallend is het aantal unieke meldingen ten opzichte van het totaal aantal meldingen. Dit aantal liggen dicht bij elkaar. Dit betekent dat er minder vervolgmeldingen en minder meldingen zonder 'actie gewenst' gedaan zijn.

AANTAL VERZUIM 18+ MELDINGEN PER GEMEENTE

Welke acties worden ondernomen op deze meldingen?

Het onderwijs geeft bij de meldingen aan of (directe) actie gewenst is. In sommige gevallen is dit niet nodig; een actie van de school of een brief namens het rmc volstaat.

In sommige gevallen is na meerdere verzuimmeldingen, het uiteindelijk toch het beste voor de jeugdige om de school te verlaten. Wij zijn dan vroeg betrokken om samen met de jeugdige een vervolgplan te maken.

Overige vormen van preventie

Naast de acties om verzuim onder de niet-leerplichtige jeugdigen te voorkomen, zijn er meer activiteiten die het rmc uitvoert om school verlaten te voorkomen. Zo sluiten mbo-leerplichtambtenaren en rmc-trajectbegeleiders ook aan bij zorgoverleggen om mee te denken bij casuïstiek, waarin er risico bestaat op schoolverlaten of langdurig verzuim.

CASUS

“Ik werd benaderd door een roc omdat een jeugdige in het laatste jaar van haar opleiding moeite had om school te bezoeken en de opleiding af te ronden.

Na met haar uitgebreid gesproken te hebben bleek zij rond te zwerven en nergens in beeld te zijn. Gezien zij niet in een gemeente stond ingeschreven was het onduidelijk welke gemeente/organisatie hulp kon bieden.

Na intensieve begeleiding heeft de jongere inmiddels een uitkering, postadres, in beeld bij Zienn en heeft zij haar opleiding succesvol vervolgd.”

Cijfers voortijdig schoolverlaten

Aan het einde van het schooljaar blikken we terug op het voorgaande jaar en maken we de vergelijking met eerdere jaren.

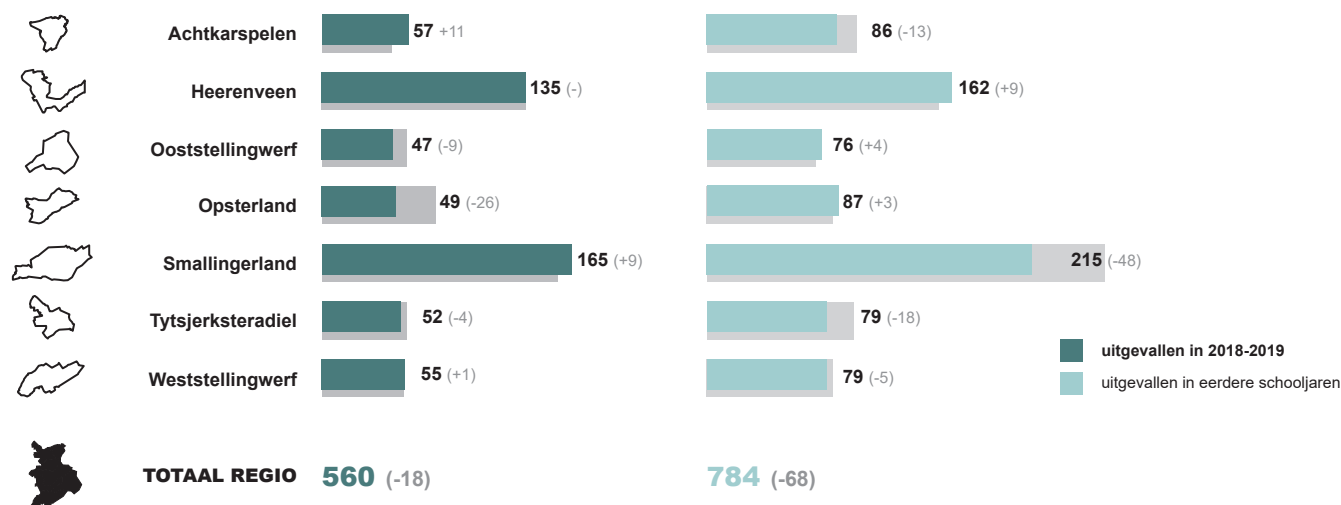
Hoeveel jeugdigen zijn er uitgevallen? Hoeveel jeugdigen zijn in eerdere jaren uitgevallen? Hoeveel jeugdigen hebben we kunnen herplaatsen in het onderwijs? Hoe is de verdeling van het aantal schoolverlaters in de onderlinge gemeenten van De Friese Wouden? Waar zijn de jeugdigen naar uitgestroomd en wat is de status van de huidige voortijdig schoolverlaters? Deze vragen komen onderstaand puntsgewijs aan bod.

A. Om hoeveel jeugdigen gaat het?

Hieronder vindt u de stand van zaken op het meetmoment 31 juli 2019. De cijfers hebben betrekking op het schooljaar 2018-2019. Tevens worden de cijfers van schooljaar 2017-2018 weergegeven, zodat er een vergelijking gemaakt kan worden ten opzichte van een jaar geleden.

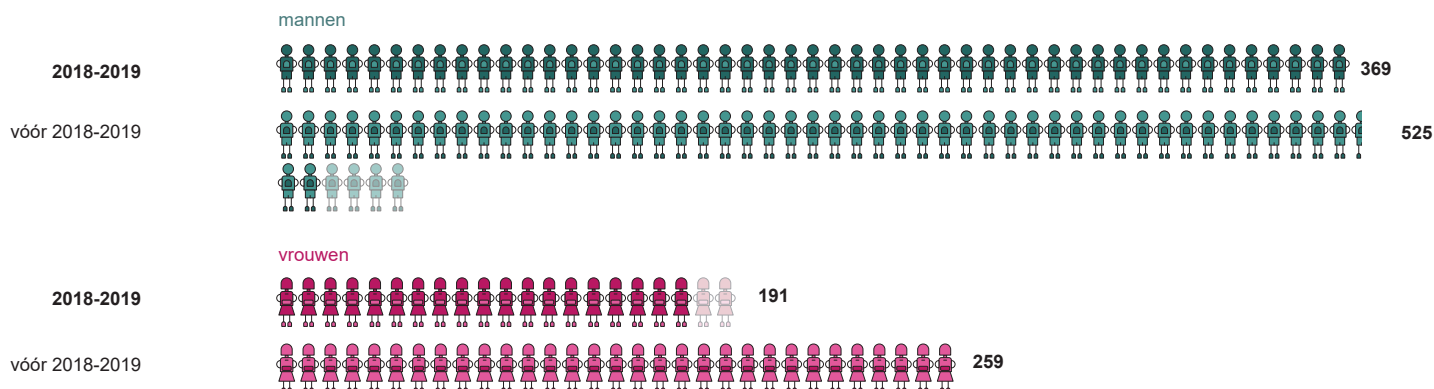
In het begin van het schooljaar 2018-2019 waren er 784 in beeld bij het rmc, deze jeugdigen zijn in voorgaande schooljaren uitgevallen. Gedurende het schooljaar zijn er 560 jeugdigen nieuw in beeld gekomen als voortijdig schoolverlater. In het totaal waren er 1344 jeugdigen in beeld bij het rmc in het schooljaar 2018-2019. Ten opzichte van het schooljaar 2017-2018 zijn er minder nieuwe vsv'ers bijgekomen. De gemeenten met de grootste afname nieuwe vsv'ers zijn Ooststellingwerf en Opsterland.

AANTAL UITGEVALLEN JONGEREN PER GEMEENTE

B. Verdeling op basis van geslacht

In onderstaande tabel is de verdeling man/vrouw te zien onder de vsv'er en in onderwijs herplaatste vsv'ers.

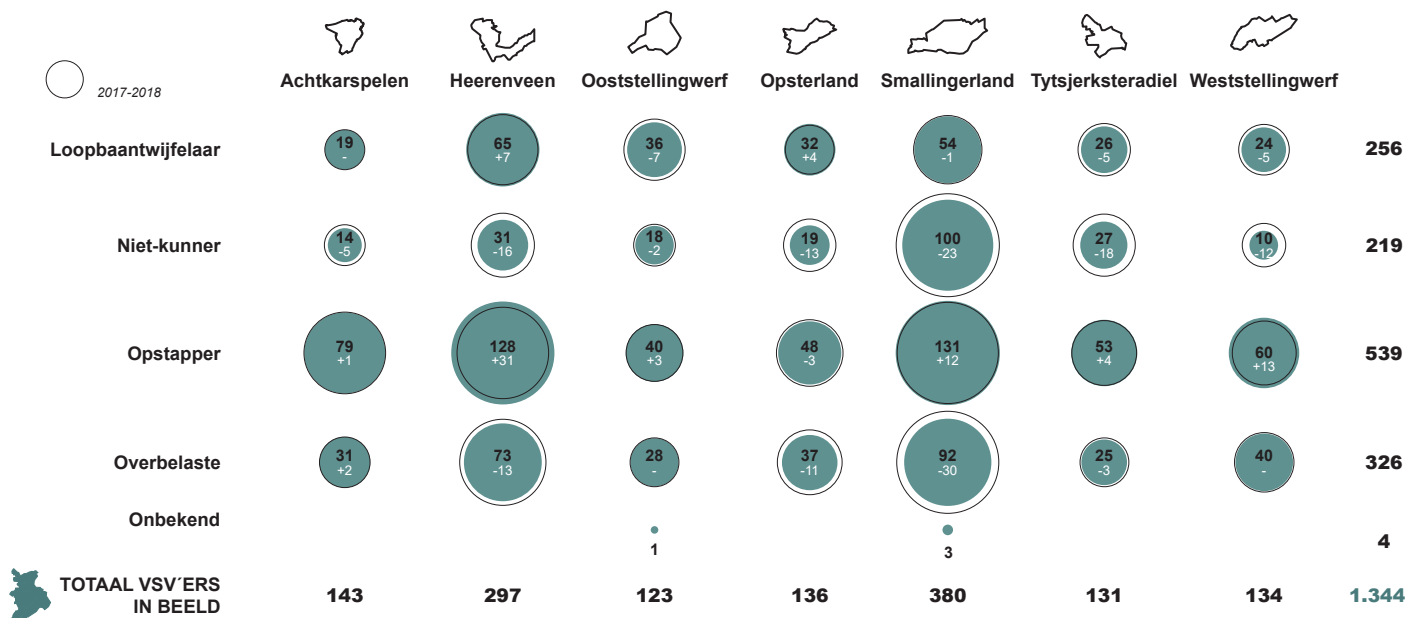

Verdeling type schoolverlaters

Bij het rmc De Friese Wouden gebruiken we vier typeringen voor voortijdig schoolverlaters;

1. Loopbaantwijfelaar (jeugdigen die uitvallen vanwege studie- of beroepskeuze)
2. Niet-kunner (kan het niveau van opleiding niet aan of is niet in staat om een opleiding op het niveau van een startkwalificatie af te ronden)
3. Opstapper (jeugdige die 'klaar' is met het zitten in de schoolbanken en aan het werk wil)
4. Overbelaste (er is sprake van problemen op een of meerdere leefgebieden)

De onderstaande tabel geeft de typering aan van alle 1344 vsv'ers die in het schooljaar 2018-2019 in beeld zijn geweest. Er is een lichte stijging te zien bij opstappers. Deze jeugdigen kiezen er veelal voor om te gaan werken in plaats van onderwijs te volgen. De toename van opstappers kan samenhangen met grotere arbeidskansen voor jongeren zonder startkwalificatie door de aantrekkende economie.

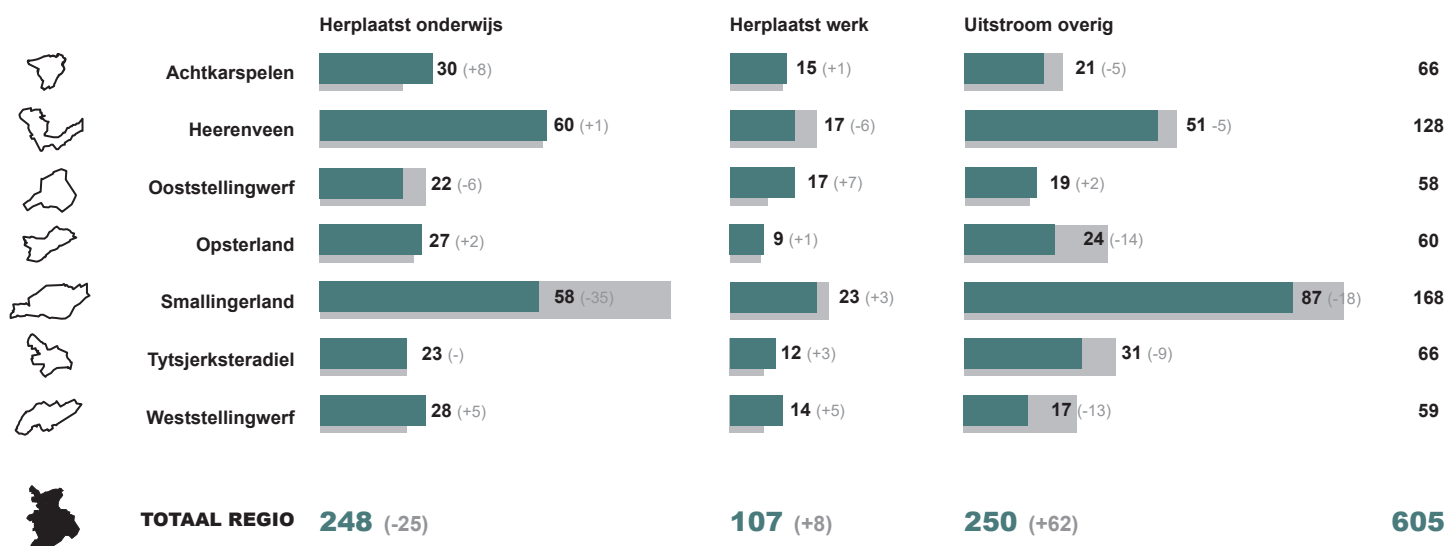

Bovenstaande tabel geeft de typering aan van alle 1.344 vsv'ers die in schooljaar 2018-2019 in beeld zijn geweest.

C. Waar zijn jongeren gedurende het schooljaar 2018 – 2019 naar uitgestroomd?

In totaal zijn gedurende het schooljaar 605 jeugdigen uitgestroomd. Onderstaand is per gemeente aangegeven wat de uitstroombestemming is geweest. Er zijn drie mogelijke uitstroom redenen. Herplaatst onderwijs zijn de jeugdigen die teruggeleid zijn naar onderwijs. Herplaatst werk zijn de jeugdigen die op de leeftijd van 23 jaar een arbeidsplek hebben. De overige uitstroom zijn de jeugdigen die niet onder de andere twee typeringenvallen, ze zijn bijvoorbeeld verhuisd of hebben bij het bereiken van de leeftijd van 23 jaar geen werk.

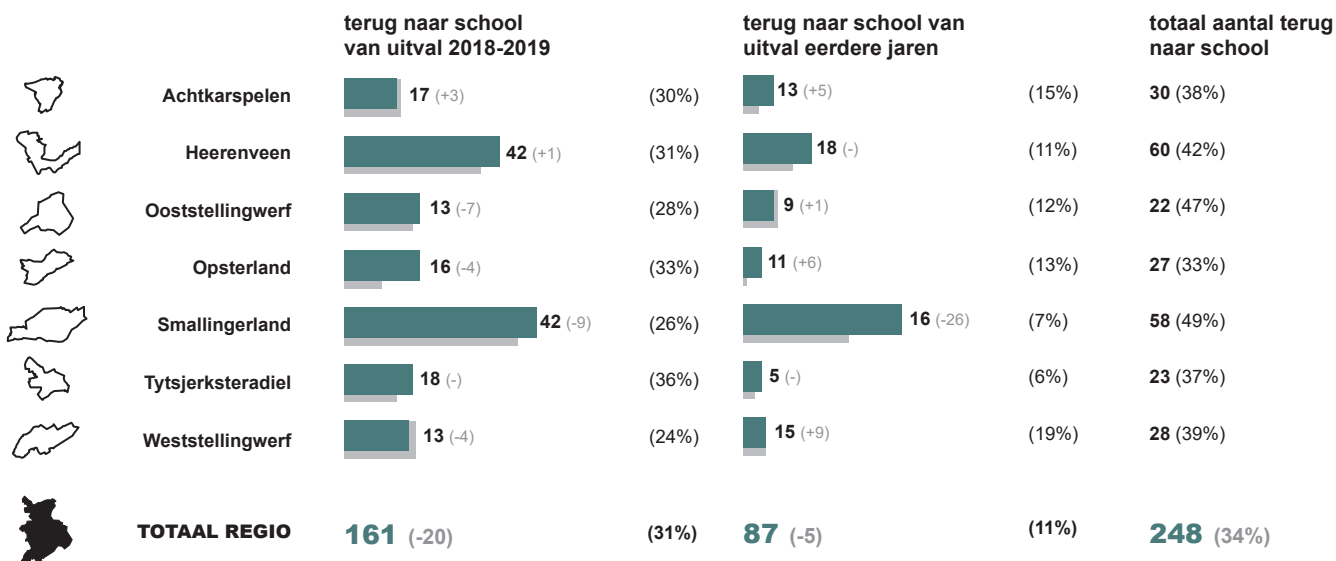
AANTAL UITGESTROOMDE JONGEREN PER GEMEENTE

Inzoomen op de uitstroom naar onderwijs

Het rmc heeft als hoofddoelstelling voortijdig schoolverlaters terug te begeleiden naar onderwijs, zodat zij als-nog een startkwalificatie behalen. Een startkwalificatie is een diploma op havo, vwo of minimaal mbo 2 niveau. In schooljaar 2018-2019 zijn 248 van de 1344 jeugdigen die in beeld waren bij het rmc teruggegaan naar onderwijs. Van deze 248 waren er 161 in hetzelfde schooljaar uitgevallen (nieuwe vsv'ers) en 87 al in eerdere schooljaren (oud vsv).

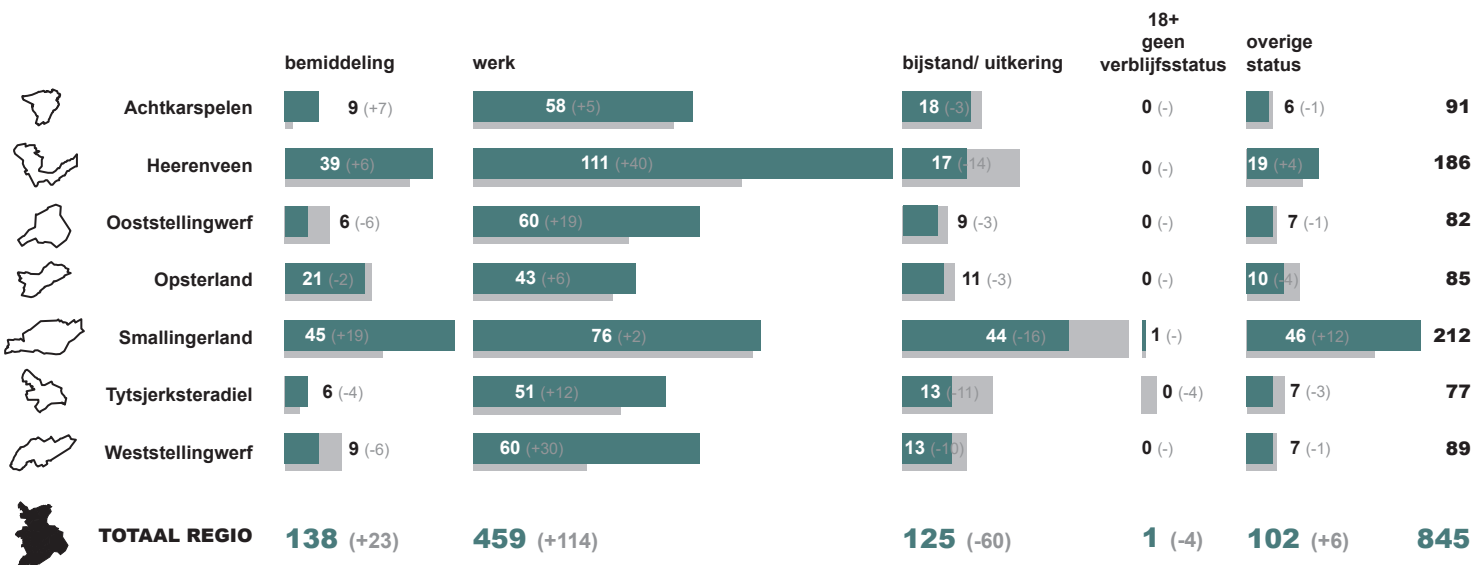
AANTAL UITVALLERS PER GEMEENTE

D. Wat doen de jongeren die op 31-07-2019 niet zijn uitgestroomd?

Om een beeld te krijgen van de situatie van de jeugdigen die als voortijdig schoolverlaters staan geregistreerd, laat onderstaande tabel zien wat de status is van de jeugdigen op het meetmoment 31-07-2019.

AANTAL NIET UITGESTROOMDE JONGEREN PER GEMEENTE

De groep 'in bemiddeling' betreft de jeugdigen waarmee een rmc-trajectbegeleider nauw in contact is en een passend traject wordt ingezet.

De jeugdigen met een andere status worden gemonitord of ze nog aan het werk zijn, of er nog sprake is van een uitkeringssituatie e.d.

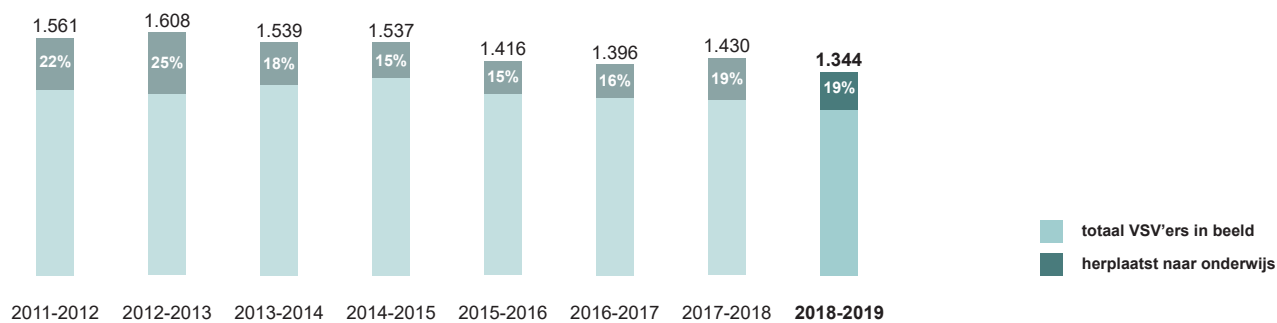
Ook dit jaar zien we een toename van werkende schoolverlaters. Als jeugdigen uitvallen uit het onderwijs zijn ze veelal aan het werk. Daarnaast zien we ook weer een daling in het aantal jeugdigen dat aanspraak maakt op een uitkering.

Terugblik voorgaande jaren

In 2018-2019 zien we weer een lichte daling van het totaal aantal vsv'ers. Het percentage dat terugkeert naar het onderwijs is gelijk gebleven ten opzichte van vorig schooljaar.

AANTAL JONGEREN **TERUGGEPLAATST NAAR ONDERWIJS**

19% jongeren teruggeplaatst naar onderwijs

Landelijke telling ministerie van Onderwijs (Convenantstelling) 2017-2018

Sinds de invoering van de 'aanval op schooluitval' in 2008 werkt het ministerie van Onderwijs met zogeheten convenant jaren. Dit is een jaar dat loopt van 1 oktober tot 1 oktober. (dit heeft te maken met de in- en uitschrijfdatum voor bekostiging van het onderwijs). Het aantal voortijdige schoolverlaters in een convenant jaar wordt vergeleken met andere rmc-regio's. Er zijn landelijke normen vastgesteld per opleidingsniveau.

De telling voor het convenant jaar is anders dan de cijfers die wij in dit jaarverslag hanteren. Dit heeft twee oorzaken:

- Het betreft een andere tijdsperiode (schooljaar vs convenant jaar)
- Voor de landelijke convenant telling tellen bepaalde type schoolverlaters niet mee, zoals jongeren van het praktijkonderwijs, eerstejaars nieuwkomers niet ingeschreven bij onderwijsinstellingen, leerlingen met een onderwijsinschrijving en die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimen, en de jeugdigen die hetzelfde jaar weer terug zijn gegaan naar school. De convenant telling creëert de mogelijkheid om regio's met elkaar te vergelijken, maar geeft een minder goed beeld van de inzet gepleegd door het rmc.

AANTAL VSV'ERS VOLGENS DE LANDELIJKE TELLING PER CONVENANTSJAAR

	onderbouw VMBO	bovenbouw VMBO	bovenbouw HAVO & VWO	MBO 1	MBO 2	MBO 3	MBO 4	
2013-2014	16	22	10	47	108	146		349
2014-2015	18	17	9	38	98	108		288
2015-2016	17	32	7	19	95	140		310
2016-2017	24	25	11	29	99	54	82	324
2017-2018	19	23	8	32	93	64	100	339

*Tot schooljaar 2016-2017 werden niveau 3 & 4 als totaal weergegeven. Vanaf het afgelopen schooljaar zijn ze afzonderlijk te raadplegen.

Landelijke telling per gemeente

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
 Achterkarspelen	34	35	31	26	36
 Heerenveen	69	47	77	66	79
 Ooststellingwerf	39	28	35	36	27
 Opsterland	27	31	27	33	39
 Smallingerland	109	81	85	92	93
 Tytsjerksteradiel	37	44	27	41	33
 Weststellingwerf	34	22	28	30	32
 TOTAAL REGIO	349	288 (-61)	310 (+22)	324 (+14)	339 (+15)

COLOFON

Heeft u vragen naar aanleiding van dit rapport?
Neem dan contact met Bob de Wildt,
RMC coördinator voor de Friese Wouden.

B.de.Wildt@smallingerland.nl

Of kijk op onze vernieuwde website:
www.startwijzer.frl